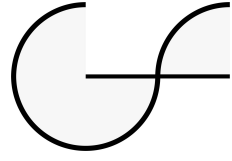

GRAĐEVINSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U MOSTARU
FACULTY OF CIVIL ENGINEERING UNIVERSITY OF MOSTAR

Odbor za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete GF

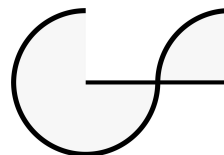
Matice hrvatske b.b., 88 000 Mostar, Bosna i Hercegovina
Tel.: +387 36 355 033; Fax.: +387 36 355 001; E-pošta: kvaliteta@gfmo.ba; Web: www.gfmo.ba/osiguranje-kvalitete/

Ur. broj: OKGF-03/16
Mostar, 10. svibnja 2016.

IZVJEŠĆE

o provedbi on–line studentskog vrednovanja (ankete) nastavnog rada tijekom zimskog semestra ak. 2015./2016. godine na Građevinskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru

Uvod

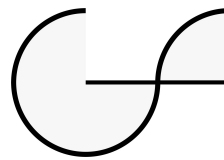

Vrednovanje nastavnog rada na oba ciklusa sveučilišnog studijskog programa građevinarstva, tijekom svakog semestara, on-line anketiranjem studenata predstavlja dio **sustava osiguranja i unaprjeđenja kvalitete** Građevinskog fakulteta (GF) Sveučilišta u Mostaru, a njegov cilj je praćenje, osiguranje, kontrola, unaprjeđenje kvalitete studija, razvijanje kulture kvalitete, kao i motiviranje svih uposlenika za veće osobno zalaganje.

Osnovni cilj studentskog vrednovanja (ankete) jeste formiranje mišljenja studenata o kvaliteti studijskih programa, predmeta koji se na njima izvode, te o pedagoškom radu nastavnika koje se uzima u obzir prilikom izbora u znanstveno–nastavna zvanja nastavnika. Drugim riječima, osnovni cilj ovog vrednovanja jeste prikupiti podatke glede **percepcije studenata o radu nastavnika** sa svrhom unaprjeđenja njihova rada i cjelokupnoga nastavnog procesa.

Studentska procjena izvedbe nastave je **sastavni dio širega procesa vrednovanja nastavnog procesa**. Studenti, kao izravni korisnici, mogu najbolje procijeniti neke elemente nastave, pri čemu je važno prikupiti i **ostale indikatore** kvalitete obrazovnog procesa s naglaskom na ishod nastave, a to su znanja i kompetencije koje su studenti stekli. Rezultati studentskog vrednovanja se koriste za redovito praćenje i kontrolu kvalitete nastavnog procesa, kao i dio opće politike u području osiguranja kvalitete visokog obrazovanja na GF–u.

Pri tome je važno uzeti u obzir i **uvjete** u kojima se nastava odvija (prostor, tehnička oprema, broj i interes studenata i drugo), te sve ostale čimbenike koji utječu na kvalitetu nastave (mogućnosti edukacije nastavnika u području nastavnih vještina, obveze nastavnika i drugo), a nisu u području utjecaja samoga nastavnika.

Opće informacije o evaluaciji nastave i postupak anketiranja

GF Sveučilišta u Mostaru proveo je **on-line anketu** studentskog vrednovanja rada nastavnika na **32 (trideset dva) kolegija zimskog semestra akademske 2015./2016. godine**, s oba ciklusa, I. (prvog) i II. (drugog), sveučilišnog studijskog programa građevinarstva. Anketiranje je provedeno sukladno Pravilniku o studentskoj anketi o kvaliteti nastavnog rada Sveučilišta u Mostaru.

Studentska anketa se posljednja 2 (dva) tjedna nastave u zimskom semestru akademske 2015./2016. godine, točnije od 18. do 31. siječnja 2016. godine, nalazila pri **Informacijskom sustavu Sveučilišta u Mostaru (ISS)** za svaki od 32 kolegija iz tog semestra (s oba ciklusa studijskog programa) i bila dostupna svakom (redovitom) studentu koji je po **prvi put** upisao određeni kolegij. Korištena je **ljestvica s ocjenama od 1 do 5** za ocjenjivanje rada nastavnika (1 – najlošija ocjena, 5 – najbolja ocjena).

Studenti su **više puta** neposredno pred anketiranje bili obaviješteni o anketiranju (obavijesti na **web-stranicama** GF-a i OKGF-a, koje su ponovljene i na dan aktiviranja ankete, obavijest na sjednici ZNV-a GF-a, te na sjednici OKGF-a na kojoj je nazočila predstavnica studenata).

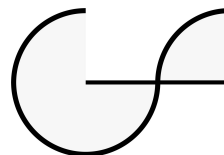
Poveznica (link) do anketnih upitnika bila je posebno istaknuta na ISS profilima studenata koji su mogli sudjelovati u anketiranju.

Rezultati ankete dostupni su nastavnicima (profesorima, docentima i asistentima) za njihov kolegij na poveznici koju su imali na svom ISS profilu.

Nastavnici koji su sudjelovali u izvedbi nastave na više kolegija dobili su zasebno izvješće za svaki kolegij.

Anketa daje nastavniku podatak o tome kako ga vide njegovi studenti. Ona je stoga **tek jedan od pokazatelja** nastavnikove uspješnosti.

Iskustvo i rezultati drugih fakulteta i sveučilišta, kako u našoj zemlji tako i u inozemstvu, pokazuju kako **većina nastavnika ima zadovoljavajuće ocjene**, te kako na temelju individualnih rezultata ima smisla izdvojiti ekstremno niske i ekstremno visoke procjene (uz sva metodološka ograničenja u provedbi ankete).

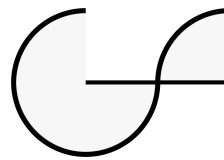

Rangiranje svih nastavnika na osnovi ovih rezultata nije preporučljivo. Važno je analizirati razloge koji su doveli do niskih procjena, te planirati aktivnosti koje mogu dovesti do poboljšanja kvalitete loše procijenjenih elemenata nastave.

Odziv studenata na ovu on–line anketu **relativno je manji** u odnosu na prethodnu on–line anketu, provedenu u ljetnom semestru akademske 2014./2015. godine. Stoga, poštujući **dragovoljnost studenata** koji izlaze na anketu, može se izvesti zaključak kako je potrebno stimulirati studente da mnogo više izlaze na anketu, kako bi se mogla ostvariti **reprezentativnost uzorka**, jer ako jednog nastavnika, jedan predmet ili kolegij, ocijeni manje od 10 studenata ili manje od 50% svih studenata koji su upisani na kolegij, onda se takva situacija ne može uzeti kao mjerodavna ili reprezentativna, već dobivene rezultate treba uzeti samo kao informaciju nastavniku. Iskustva drugih fakulteta i sveučilišta glede ovog pitanja/problema su različita. Neki fakulteti su studentsku anketu nametnuli kao obveznu, jer su uvjetovali prijavu ispita ispunjavanjem ankete. U mnogim obavljenim kontaktima s predsjednicom Studentskog zbora GF–a, kao i kontaktima s rukovodstvom GF–a, može se zaključiti kako je naš zajednički naglasak na dragovoljnost studenata, te kako ćemo svi skupa poduzeti određene aktivnosti glede stimuliranja studenata na vršenje on–line ankete. Na primjer, studentima se može reći kako će svaka provedba ankete biti povezana s jednom donacijom dobrotvornoj ustanovi, ili kako će po završetku ankete slučajno odabrani anketar dobiti neku nagradu, knjigu, ili preplatu na neki časopis ili pak boravak na nekom drugom Sveučilištu tijekom narednog semestra...Prema posljednjim konzultacijama, obavljenim prije zaključivanja ovog Izvješća, dogovoreno je da se metodologija provođenja naredne studentske ankete odluči na sjednici ZNV–a.

Svrha ove ankete, kao i onih prethodnih, nije bila kontrola rada nastavnika, niti anketa sama za sebe može poboljšati kvalitetu, ali je važan alat u postupku otkrivanja i utvrđivanja dobrih i loših vidova nastavnog procesa iz perspektive studenata. Isključiva nadležnost za unaprjeđenje kvalitete nastavnog procesa u skladu s obavljenom anketom jeste na rukovodstvu GF–a, koje sukladno dobivenim rezultatima trebaju poduzeti odgovarajuće aktivnosti. Zaključkom sa 144. sjednice ZNV–a, što je suglasno i Priručniku o osiguranju kvalitete na Sveučilištu u Mostaru, kao i Pravilniku o studentskoj anketi o kvaliteti nastavnog rada Sveučilišta u Mostaru, individualni su rezultati nastavnika **tajni**, te su dostupni samo nastavniku i dekanu GF–a. Tada je zaključeno i da predsjednik/ca Odbora za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete GF–a raspolaže dijelom skupnih rezultata na temelju kojih je napravljeno ovo **Izvješće**.

Sadržaj skupnih podataka

Skupni podaci se sastoje od tri dijela:

1. Prosječne vrijednosti procjena na 6 (šest) pitanja koja uključuju pitanja o kolegiju (dostupnost literature, popraćenost vježbama, organizacija kolegija itd.). Izuzeto je prvo pitanje o studentovoj nazočnosti na nastavi;
2. Prosječne vrijednosti procjena na 9 (devet) pitanja koja se odnose na nastavni rad nastavnika (pitanja od 8 do 16) i opću procjenu rada nastavnika (pitanje 17);
3. Prosječnu vrijednost odgovora na 9 (devet) pitanja i 10. kao opću ocjenu, za rad asistenta koja su ista pitanjima za procjenu rada nastavnika.

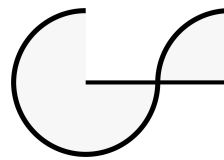
Skupni podaci ne sadrže kvalitativne odgovore studenata s primjedbama vezanim uz rad nastavnika na zadanome kolegiju, koje je anketni upitnik sadržavao.

Prosječne vrijednosti procjena na prvih 6 (šest) pitanja o kolegiju (dostupnost literature, popraćenost vježbama, organizacija kolegija itd.)

Sve tvrdnje studenti su procjenjivali na **ljestvici od 1 do 5**, pri čemu je **1** imalo značenje „u potpunosti se ne slažem s tvrdnjom“, dok je **5** imalo značenje „u potpunosti se slažem s tvrdnjom“. Izračunate su aritmetičke sredine procjena sa sve tvrdnje, najčešća vrijednost koju su studenti odabrali za pojedino pitanje (tzv. dominantna vrijednost), te standardna devijacija rezultata kao mjera raspršenosti ocjena od aritmetičke sredine. Veća standardna devijacija ukazuje na činjenicu kako studenti nisu suglasni oko procjene kojom vrednuju pojedini vid izvedbe nastave (npr. kad bi svaka ocjena bila odabrana podjednak broj puta standardna devijacija iznosila bi približno 1,41).

Srednja ocjena po svim pitanjima iz ove grupe je **4,2**.

Niže od srednje ocjene su dobila pitanja 3 (o dostupnosti literature), 5 (o organizaciji kolegija) i 6 (o stjecanju osnovnog znanja na nastavi).

Standardna devijacija je najveća (**1,23**) kod pitanja 5 o organizaciji kolegija. Najbolje je ocijenjeno pitanje 7 o pravovremenosti oglašavanja ispitnih rokova, srednjom ocjenom **4,64** uz najveću suglasnost odgovora (standardna devijacija **0,84**). Dominantne vrijednosti su po svim pitanjima iznosile **5**.

Prosječne vrijednosti procjena na 10 pitanja koja se odnose na rad nastavnika/asistenata

U anketi se 9 (devet) pitanja odnosi na neke elemente izvedbe nastave, dok se 10. pitanje odnosi na opću procjenu rada nastavnika, odnosno asistenta. Sve tvrdnje studenti su procjenjivali **na ljestvici od 1, do 5**, pri čemu je **1** imalo značenje „u potpunosti se ne slažem s tvrdnjom“, dok je **5** imalo značenje „u potpunosti se slažem s tvrdnjom“.

Aritmetička sredina procjena za tvrdnje (bez opće ocjene) za nastavnike je bila **4,21**, a za asistente **4,25**. Najčešća vrijednost koju su studenti odabrali sa sva pitanja (dominantna vrijednost) je bila **5**. Ispod prosječne ocjene su bile ocjene na pitanja:

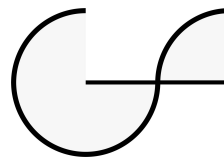
- 14. – potiče studente na samostalan rad (**3,80** za nastavnike i **3,96** za asistente);
- 12. – ima dobre komunikacijske vještine i stvara ugodnu radnu atmosferu (**3,95** za nastavnike i **4,08** za asistente);
- 11. – jasno i razumljivo izlaže / demonstrira nastavne sadržaje (**4,05** za nastavnike i **4,05** za asistente);
- 16. – dostupan je i susretljiv za konzultacije sa studentima (**4,17** za nastavnike).

Studenti su najmanje suglasni oko procjene 12. pitanja, komunikacijskih vještina nastavnika/asistenta i stvaranja ugodne radne atmosfere (standardna devijacija za nastavnike je **1,23**, a za asistente ona iznosi **1,20**).

Najveća prosječna ocjena je kod 8. pitanja, redovitog, točnog po rasporedu održavanja nastave, i ona za nastavnike iznosi **4,42**, dok za asistente je **4,54**.

Prosječna ocjena nastavnika u cjelini (odgovor na 17. pitanje) je iznosila **4,15**, a asistenata **4,22**.

Zadnji dio upitnika odnosio se na kvalitativni odgovor studenata s pohvalama i primjedbama na rad nastavnika. Skupno izvješće nema pobrojane dobivene komentare.

Interpretacija i vrednovanje rezultata

Rezultate dobivene ovom anketom moguće je interpretirati na nekoliko načina.

Prvi, informacija proizlazi iz veličine procjene Izravna interpretacija srednjih vrijednosti nije sasvim opravdana, no uz sva metodološka ograničenja prosječne ocjene ispod **2,5** kao i visok postotak ocjene **1** (približno iznad 15%), mogu ukazivati na određeni problem u izvedbi nastave (u ovom slučaju iz studentske perspektive).

Drugi, način vrednovanja jest usporedbom individualnoga rezultata s prosjekom (aritmetičkom sredinom) drugih nastavnika na fakultetu.

Rezultati su valjani ako je broj studenata, koji su sudjelovali u anketi, dovoljno velik. Ravnali smo se prema standardima koji vrijede na Sveučilištu u Zagrebu, prema kojima se anketa uzima valjanom **ako je broj anketiranih studenata veći od broja 50% studenata koji su imali pristup anketnim upitnicima i istovremeno veći od 10.**

Prosječna stopa odziva (preddiplomski i diplomski sveučilišni studij građevinarstva) na ovu anketu je bila **19,00%**, dok je po ciklusima prosječna stopa odziva bila **21,37%** za I. ciklus (preddiplomski studij), te **11,84%** za II. ciklus (diplomski studij).

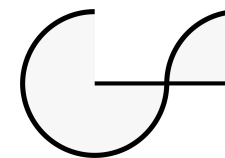
Nažalost valjanost ove ankete, kao i prethodne, ponovno se umanjuje činjenicom da ISS na GF-u funkcionira na načelu *jedan kolegij kojemu je pridružen jedan nastavnik kao nositelj kolegija i jedan asistent*. Drugim riječima, tim koji razvija ISS pri našem Sveučilištu, još nije doradio anketu, na način na koji bi ona uvažavala sve specifičnosti nastavnog procesa pri GF-u.

Napomena: Ovo **Izvešće** bit će objavljeno u odjeljku **Vrednovanja i rezultati** pri web-stranici OKGF-a (<http://www.gfmo.ba/osiguranje-kvalitete/>).

Predsjednik:

_____
mr. sc. Anton Vrdoljak

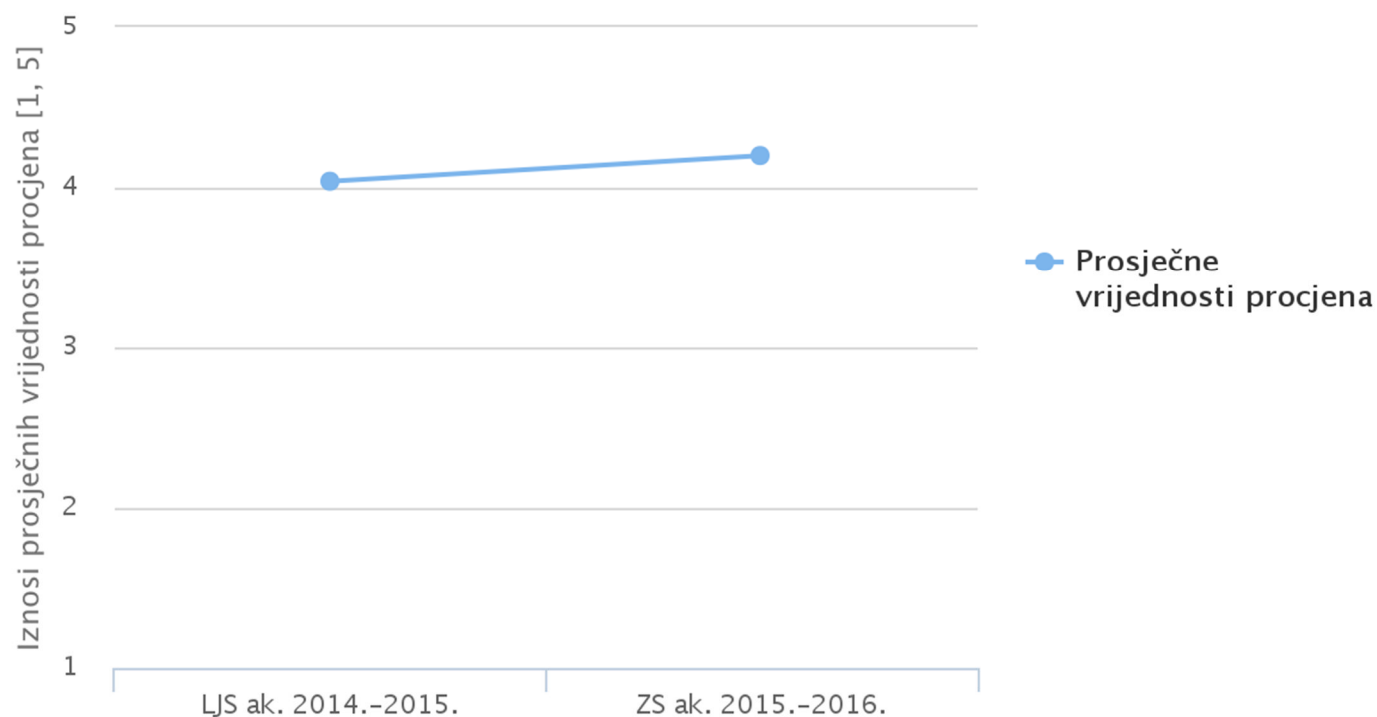

Procjena na prvih 6 (šest) pitanja o kolegiju (dostupnost literature, popraćenost vježbama, organizacija kolegija itd.)

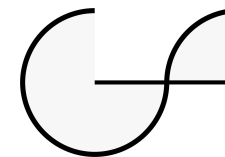

Izvor: OKGF-03/16 - IZVJEŠĆE

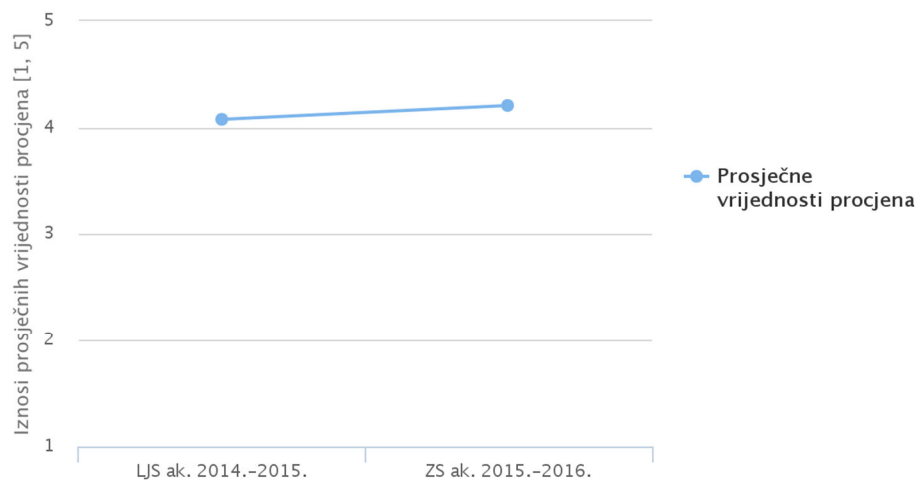
Highcharts.com

Procjena na 10 pitanja koja se odnose na rad nastavnika

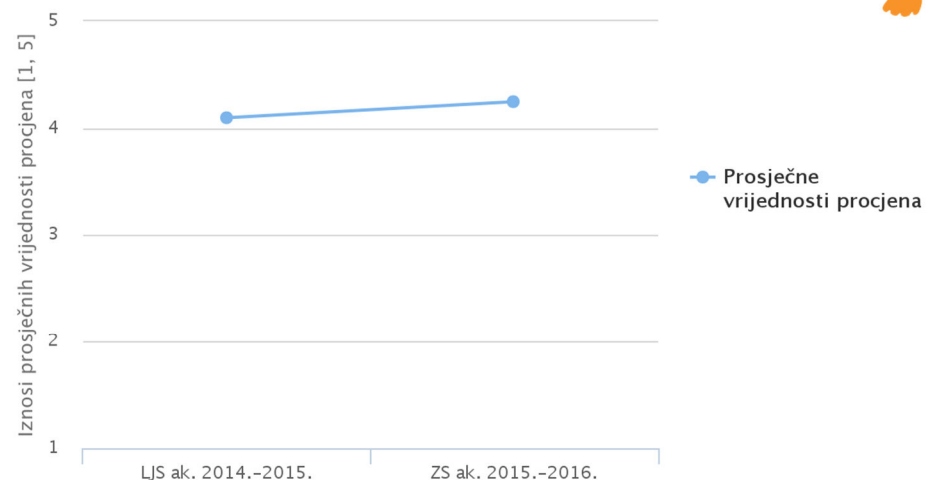
Izvor: OKGF-03/16 – IZVJEŠĆE

Highcharts.com

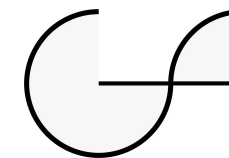
Procjena na 10 pitanja koja se odnose na rad asistenata

Izvor: OKGF-03/16 – IZVJEŠĆE

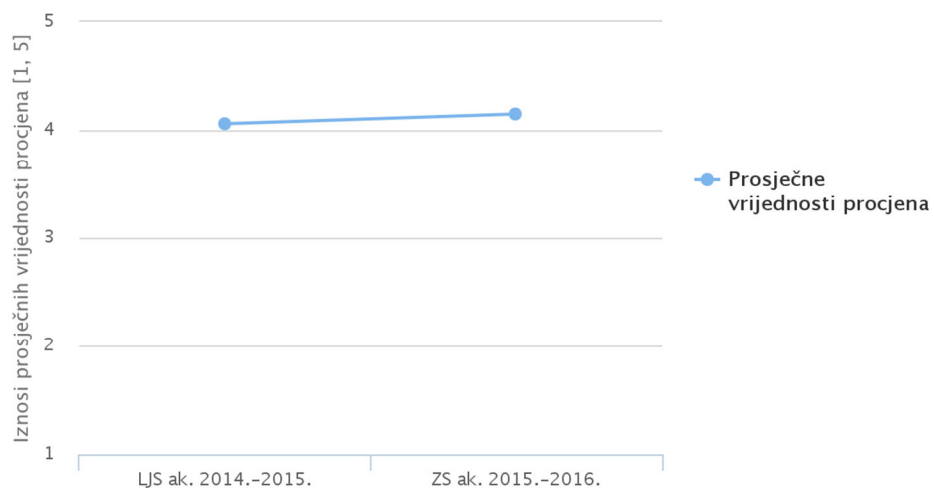
Highcharts.com

Procjena nastavnika u cjelini (odgovor na 17. pitanje)

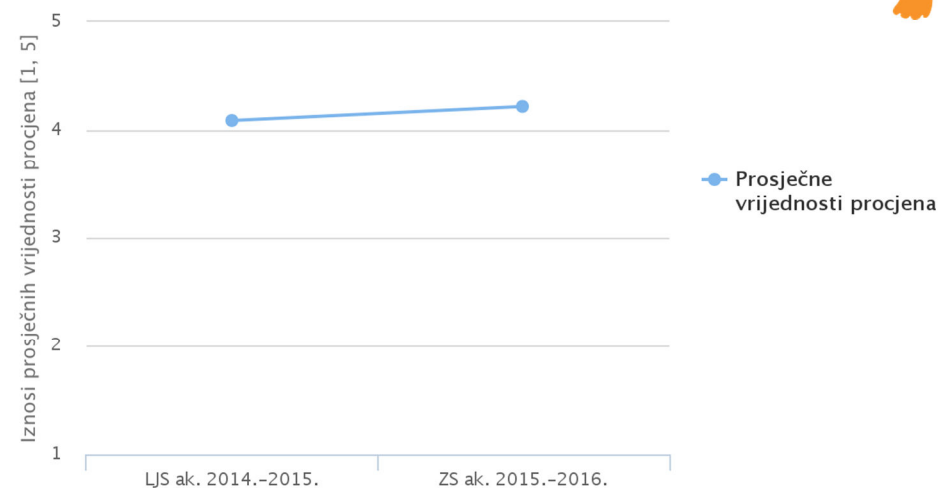
Izvor: OKGF-03/16 – IZVJEŠĆE

Highcharts.com

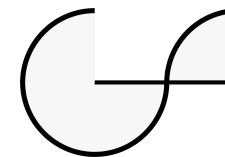
Procjena asistenata u cjelini (odgovor na 17. pitanje)

Izvor: OKGF-03/16 – IZVJEŠĆE

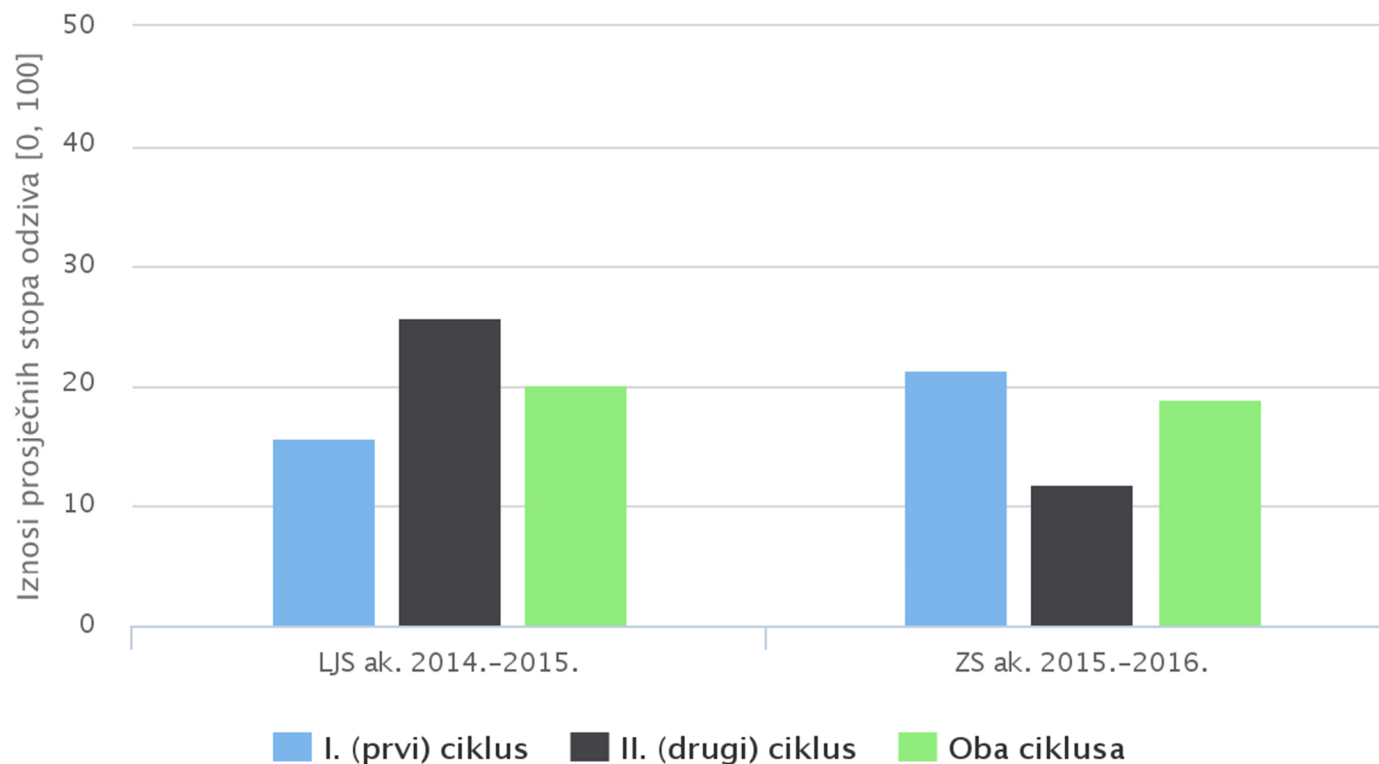
Highcharts.com

Prosječna stopa odziva na anketu

Izvor: OKGF-03/16 - IZVJEŠĆE

Highcharts.com